

Ha a falak mesélni tudnának...

KI KEZDTE?

*Jelenthet-e erőszakot
egy elszakadt blúz vagy csábítást
egy vörös színű szoknya?*

ÍRTA: GÁBOR ANITA

Amikor az igazgatóhelyettes, azon a Sándor-napon, délután hatkor visszament az iskolába a táskájáért, már csak a magyartanárnőt, a nyolcadikosok osztályfőnökét találta a tanáriban. Katalin* a helyesírási felmérő dolgozatokat javította. Gyakran előfordult, hogy ő zárta az iskolát. Nem sietett haza, nem várta senki; a férje két éve összepakolt és felköltözött Budapestre egy jó kedélyű fodrásznővel. A fia sem volt otthon. Az egyik debreceni középiskolába járt és kollégiumban lakott, csak a hétvégeken jött haza.

Katalin abban az évben töltötte be a harmincnyolcadik évét, de ahogy mondani szokás, nyugodtan letagadhatott volna háromnegy évét a korából. Az a fajta alacsony, csinos asszony volt, akit sem a szülés, sem a helyi szokásoknak megfelelő nehéz ételek nem vastagítottak el, s ahol igen, ott az csak az előnyére vált. Rövid, egyenes szálú haja korán őszült. Nem festette. Az arcát is csak annyira, amennyi egy pedagógus megjelenéséhez feltétlenül szükséges, ha az illető nő.

Bár azóta, mióta a férje elment, talán erre is több gondot fordított.

A tanárnőt az iskolában kissé szótlanak, és az átlagosnál szigorúbbnak ismerték. Köztudott volt, hogy a helyesírás a vesszőparipája. Még az igazgatót vagy a kollégáit is képes volt figyelmeztetni, ha valamelyik közzétett feljegyzésükben egy-egy vessző hiányzott, ami bizony gyakran előfordult, hiszen „a helyesírási kultúra évtizedek óta folyamatosan romlik”, amint azt a tanárnő néha elmondta a tantestületi értekezleteken.

Az igazgatóhelyettes régebben az oktatási osztályon dolgozott. Annak előtte pedig egy másik általános iskolában volt igazgató. Történetünk időpontjában még nem volt ötvenéves. A felesége az egyik helyi bankfiók vezetője volt, a fia orvosnak tanult, a lánya pedig korán férjhez ment.

Azon a bizonyos Sándor-napon az igazgatóhelyettes az egykori önkormányzati munkatársakkal iszogatót egy madárról elnevezett helyi étteremben. A barátai később azt mondták, hogy amikor elbúcsúzott tőlük, egyáltalán nem volt italos, csak jó kedvű. Egyébként is ez volt az alaptermészete.

* A neveket megváltoztattuk.

Később a fegyelmi tárgyaláson azt állította, hogy valójában nem ő kezdeményezett, hanem a tanárnő. Tény, hogy kibontott egy üveg konyakot, amit délelőtt a kollégáktól kapott, de ez csak azért történt, hogy Sándornap alkalmából koccinthatson Katalinnal. Az üveg véletlenül borult fel. Az sem bizonyít semmit, hogy a fekete blúz elszakadt,

mondta, a szenvedély nem veszi figyelembe egy blúz szakítószilárdságát. A fegyelmi bizottság előtt természetesen elismerte, hogy hibázott: egyrészt erkölcsileg, másrészt az iskola, a tanári szoba nem a szerelmeskedések helyszíne. Ezt egy vezetőnek mindenképp inkább tudnia kell. Sajnálja, hogy az ital, és a kolléganő felkínálkozása levette a lábáról, de mentségéül – némi derűvel – még megjegyezte, hogy ha egy tanárnő ilyen csinos, mint Kata, valamint ennyire magányos, és vörös szoknyában jön be az iskolába, az már önmagában is a tömény csábítás.

Az egyik pedagógus másfél év múlva az újságíró kérdésére a következőket mondta név nélkül és négy szemközt:

„Nem hiszem, hogy Katival erőszakoskodni kellett volna. Nem azt akarom mondani, hogy olyan belemenős fajta volt, de egy asszony, aki két éve egyedül él...! Nem volt ő olyan hajdenagyon csinos, hogy a férfiak fussanak utána. Meg a Sanyi se volt olyan erőszakos fajta. Ha valakit le akart venni a lábáról, megtalálta a módját. Jó szövege volt, meg fellépése is. Egy férfinak egyébként sem kell olyan nagyon erőszakoskodnia az iskolában. Olyan kevesen vannak, hogy tíz nőre, ha jut egy!”

Katalin elmondása szerint az igazgatóhelyettes a megérkezése után azonnal fogdosni, nyúlkálni kezdett. Amikor ezt ő felháborodottan kikérte magának, és ellökte Sándor kezét, akkor vette elő a férfi a konyakot. Minden bizonnyal azért, hogy Katalint lecsitítsa és kiengesztelje. A tanárnő azonban összepakolt és el akart menni. Elmondása szerint az igazgatóhelyettes ezt nem engedte, az asztalhoz szorította, és ekkor szakította el a blúzá. Hogy ő, mármint a tanárnő, mennyire ellenállt, s hogy mennyire nincs szó az engedékenységről, ennek bizonyítéka a férfi kezén látható harapás is. Az igazgatóhelyettes a tárgyalásvezető kérdésére, némi megértést feltételező mosollyal előadta, hogy kezén a harapás nem az ellenállás, hanem sokkal inkább a szenvedély jele.

Még megjegyezte, hogy ha egy nő nem akarja, azt úgysem lehet megerőszakolni. És újra hangsúlyozta, hogy bár itt erőszakról szó sem volt, nagyon szégyelli, ami történt és erőkölsileg maga is elítéli, de a fegyelmi bizottság lássa be, hogy az ember ember, a nő nő, az ital pedig ital. És a névnap az egy különleges alkalom. A tárgyalásvezető ezt a védekezési stílust visszautasította.

Dr. N. Péter ügyvéd: Magyarországon a nemi erőszakot büntetik, de csak a büntetési tétele kiszabásánál veszik figyelembe az erőszak körülményeit, tehát például azt, hogy a tettes egy munkahelyen az áldozat felettese, azaz bizonyos kényszerítő hatalmi helyzetben van. A nemi erőszakkal kapcsolatos törvények átalakulása várható. Az elmúlt évig a házassági életközösségen belüli nemi erőszakot sem büntette a törvény: számára házasságon belül nemi erőszak nemlétezett.

A fegyelmi bizottság az iskola igazgatóját tanúként hallgatta meg. Az igazgató elmondta, hogy fél hétkor éppen az iskola előtt sétált el a feleségével, és látták, hogy a tanáriban még világosság van. Amikor az ajtón belépnek, a két pedagógust többé-kevésbé hiányos öltözetben találták. A tanárnő blúza el volt szakadva, a szoknyája pedig felgyűrődött. A többit az igazgató nem óhajtotta részletezni. Mindenesetre nagyon szeretné, ha ez az ügy nem kerülne nyilvánosságra, mert rontaná az iskola hírnevét. Őszintén szólva ezt a dolgot s rábízta volna a két kollégára, felnőtt emberek, az ő dolguk az ilyesmit egymás között rendezni, ha nem éppen a tanáriban történik a dolog, és Katalin nem ragaszkodott volna a fegyelmi lefolytatásához. Az igazgató még megjegyezte, hogy nem tudja, ki kezde-

ményezett és ki nem. Erről nem is óhajt véleményyt alkotni.

A bizottság egyöntetű állásfoglalása alapján az igazgató fegyelmi büntetést adott az igazgatóhelyettesnek, aki a következő tanévtől a közeli megveszékhelyen, egy szakközépiskola kollégiumában lett nevelőtanár. A tanárnő ma a kisváros másik általános iskolájában tanít magyar irodalmat és történelmet.

Nem tudom mit csinálnék nélkületek srácok, de szívesen kipróbálnám.

(FRABKS FAY HUMORISTA)

A legtöbb, amit egy apa a gyermekeiért tehet az, hogy szereti az anyjukat.

(T. M. HESBURGH AMERIKAI PROESSZOR)

Vissza tudja vezetni a családfáját egészen addig, amikor még rajta éltek.

(ISMERETLEN)